

USMRČENJE GORTONA JE POVEČALO RAZKOL

TREZNOMISLEČI LAHI SAMI
PRIZNAVAJO, DA SE PROCES
NI VRŠIL O PRIMERNEM ČASU

Gorton in njegovi tovariši so bile baje člani jugoslovanske nacionalistične organizacije Orjune ter so streljali na laške volilce, hoteč jih preplašiti. — Gortonova smrtna obsodba je bila druga, odkar je uvedel Mussolini smrtno kazen.

RIM, Italija, 19. oktobra. — (Poroča Arnaldo Cortesi). Smrtna obsodba hrvatskega dijaka Vladimira Gortona je bila druga smrtna obsodba izza časa, ko je Mussolini zopet uvedel v Italiji smrtno kazen.

Gorton in njegovi tovariši so pripadali jugoslovanski teroristični organizaciji Orjuni ter so najbrž delovali po navodilih iz Jugoslavije.

Gorton in njegovi tovariši so v bližini Pazina v Istri streljali na ljudi, ki so šli volit. Strele so oddali v namenu, da jih preplašijo.

Vsi obtoženci so hrvatskega oziroma slovenskega rodu, toda italijanski podaniki.

Pod italijansko oblast so prišli šele po vojni oziroma po aneksiji Reke in sosednjega ozemlja.

Pri sebi so imeli izkaznice jugoslovanske nacionalistične organizacije (Orjune). Tekom obravnave jim je bilo dokazano, da so večkrat zahajali v Jugoslavijo, odkoder so se vračali dobro založeni z denarjem.

Italijansko sodišče je bilo prepričano, da je bila zarota proti italijanskim volilcem skovana v Jugoslaviji in da je bila petorica obtoženih najeta od jugoslovanske teroristične organizacije.

Tekom procesa se ni dognalo, da bi bila jugoslovanska vlada na kakršenkoli način v zvezi z zadevo, vendar pa je proces jako poostрил odnose med Italijo in Jugoslavijo.

To je obžalovanja vredno, ker so se baš v zadnjem času odnosi med obema deželama že dosti izboljšali.

Ni se le izpremenil ton časopisja v obeh deželah, pač pa je časopisje tudi pokazalo voljo in željo, da uravna stare spore. Jugoslovanska vlada je namignila, da hoče zopet skleniti prijateljstvo z Italijo.

V zadnjem času se je pa razpoloženje zopet izpremenilo, in težko je reči, kaj je temu vzrok. Verjetno pa je, da je zadela jugoslovanska vlada na velike težkoče pri hrvatskem delu prebivalstva ter se je hotela izogniti vsem možnim nevarnostim zunanjih komplikacij, da lahko sama pristo nastopi proti Hrvatom.

Možno je tudi, da se jugoslovanska vlada boji Hrvatov, ki žele na vsak način dobiti nekako avtonomijo ter iščejo tudi pomoči od zunaj. Tozadevni hrvatski krogi so se vedno prijateljski nagibali napram Italiji.

Naj pa je vzrok tega ta ali oni, dejstvo je, da se je Jugoslavija želela približati Italiji.

Italijani so z veseljem opazili te migljaje. Italijansko časopisje je takoj prenehalo napadati Jugoslovane, dasi so bili prej ti napadi stalna prikazen. V Italiji, kjer vlada strogo kontrolira ves tisk, ni posebno težko razumeti, da je nastala izprememba pod vplivom Mussolinija in želje zunanjega urada, da uveljavi prijateljske odnose z Jugoslavijo.

Proces v Pulji je pa to stališče izpremenil, vendar pa je upati, da se bo vihar kmalu zbesnel in da se bodo odnosi med Italijo in Jugoslavijo zopet izboljšali.

Italija potrebuje dosti lesa in žive, katero eksportira Jugoslavija v velikih množinah.

Jugoslavija pa na drugi strani potrebuje italijanskih proizvodov, katere lahko ceneje kupuje v Italiji kot pa kje drugod.

Vsi treznomisleči Italijani so vsled tega mnenja, da bi se morali državi zblížiti ter postati najboljši odjemalci.

V prvi vrsti pa bi bilo treba prepričati časopisje obeh dežel, naj ne vzemirja prebivalstva in stori vse, da čimprej uveljavi najboljše odnose med tema dvema sosedoma.

Uradniki Standard Oil kompanije

ZASTRUPLJENJE Z BARVANIMI NOGAVICAMI

PARIZ, Francija, 20. oktobra. — Francoskega letalskega poročnika Johna Alexandra so našli nezvestnega na Long Champ dirkališču in v bolnici so ugotovili, da trpi na posebni vrsti, zastrupljenja krvi.

Zdravniki so izjavili, da si je zastrupil kri, ker je nosil nogavice, ki so bile pobarvane s strupeno barvo.

MOČAN POTRES V CHILE

ANTOFAGASTA, Chile, 20. okt. — Močni potresni sunki so včeraj zjutraj povzročili precejšnjo materialno škodo ter porušili več hiš.

Ubila je bila neka sedemletna deklica, več oseb je bilo pa poškodovanih.

Sunki so trajali s presledki več kot osem ur ter so jih čutili tudi v drugih mestih.

Drugod niso napravili nikake škode.

ADVERTISE in "Glas Naroda"

FRANCOZI SO
PROTI ODPRAMI
SUBMARINOV

V vseh krogih francoskega prebivalstva je opaziti odpor proti predlogu Anglije naj se odpravi podmorske čolne.

PARIZ, Francija, 20. oktobra. — Dve glavni točki francoske delegacije na konferenci v Londonu bosta: absolutna opozicija proti odpravi podmorskih čolnov kot obrambnega orožja, in obramba principa, da se istočasno razpravlja o razorožitvi na kopnem in na morju.

Ta vtis prevladuje v vseh krogih vlade in parlamenta. Razen skrajnih pacifistov leveice je parlament edin v tem, da se ne sme opustiti podmorskih čolnov kot obrambnega orožja.

V francoskem zunanjem uradu so izjavili poročevalcem na običajno predviden način, da ne more biti nobenega govora o odpravi submarinov in da tega ne bo mogla sprejeti francoska delegacija na konferenci za temelj razprav.

Francoski ministrski predsednik Briand ter francoski mornariški minister nista hotela iz obzira na svojo uradno stališče izjaviti, kakšna bo politika Francije v Londonu, a drugi predstavitelji francoske politike so bili bolj odkritosrčni.

VROČI BOJI
NA KITAJSKEM

Armada maršala Fenga prodirajo proti Hankovu. — Zadušen upor 500 kitajskih vojakov.

ŠANGHAI, Kitajska, 20. oktobra. — Včeraj so poročali o pričetku velikih bojov med lojalnimi nacionalističnimi armadami ter ljudsko armado Feng Yuhšana. Boji so se zavrsili v bližini Chenchowa, Honana in drugih krajev, ki se nahajajo ob provincialni železnici.

Ameriški kanoniki čoln "Panay" je dobil navodila, naj odpluje iz Hankova v Wuhu, kamor bo dospel še danes.

Uradniki Standard Oil kompanije

REFORME V
AVSTRIJI

Predlagana ustava bo otvorila pot za nasloveter odpravi procese potom porot. — Socijalisti so takoj napadli osnutek.

DUNAJ, Avstrija, 20. oktobra. — Proučenje osnutka predlagane nove ustave razkriva, da je to bolj drastična odredba kot se je izprva domnevalo in da bo Avstrija pokazala hrbet številnim izpremembam, ki so bile uveljavljene ob času revolucije.

Socijalisti smatrajo za skrajno značilno, da se namerava zopet uvesti stare naslove in plemstva habsburške nastije. Odstraniti hočejo celo republiko ter ga nadomestiti z drugim.

Bolj resnične važnosti pa je odprava porotnih sodišč ter njih nadomeščenje s sodniki, katerim bodo stali na strani lajki. Zelo hočejo tudi razširiti polnomočje policije, ki bo tudi dobila pravico cenzurirati kinematografske in gledališke predstave.

Najbolj strogim kritikam, ne le socijalistov, temveč tudi demokratov in celo konservativcev, pa je izpostavljeno oživiljenje zloglasnega paragrafa na temelju katerega so bili Habsburžani zmožni vladata brez parlamenta, enostavno potom dekretov.

Proti socijalističnemu časopisju, ki je v splošnem podpiralo vlado Schönerberga, daje izraza veliki vznemirjenosti nad številnimi točkami nove ustave. Socijalisti pa so seveda besni ter izjavljajo, da ne bo ta osnutek nikdar postal postava, če oni sami tega ne dopuste.

je so sporočili svojemu tukajšnjemu glavnemu stanu, da so zapustili mesto.

Druga brezlična poročila pravijo, da je bil upor 500 kitajskih vojakov zatrt in da so nacionalistični vojniki zaposleni z razoroženjem upornikov.

Poročilo o spopadih v Chengwu ni bilo mogoče dosledaj potrditi, ker vlada povsod najstrožja cenzura.

Vsa znamenja pa kažejo, da prodira ljudska armada v južno smer proti Hankovu, kjer koncentrirajo nacionalistični predsednik Čang Kaj Šek svoje najboljše vojske.

RAKOVSKI
JE PADEL V
NEMILOST

Bivšega sovjetskega poslanika v Parizu so baje izgnali v Sibirijo. — Prosil je za zopetni sprejem v komunistično stranko.

BERLIN, Nemija, 20. oktobra. — V Berlinu stanujoči člani sovjetske opozicije so dobili danes iz Moskve brzojavno poročilo, da je bil Kristijan Rakovski, prejšnji ruski poslanik v Parizu in nekdanji predsednik Ukrajinske republike aretiran od politične tajne policije in da je bil deportiran v Barnavl v Sibiriji 180 milj južno od Tomska.

Brzojavka je dostavila, da je ta zadnji korak tajne policije odgovor sovjetske vlade Rakovskemu in Leonu Trockemu, ki sta skupno naprosila za zopetni sprejem v komunistično stranko.

Tukajšnje sovjetsko poslanstvo pa izjavlja, da nima še nikakih poročil o tem dogodku.

Poslanika Rakovskega je odpoklical iz Pariza zunanji minister Jurij Čičerin oktobra meseca leta 1927. Po svojem povratku v Moskvo je zelo strogo kritiziral sovjetsko vlado, ter je bil v naslednjem letu s Trockim vred poslan v izgnanstvo.

Iz podatkov, ki jih imajo tukaj, ni razvidno, če je dobil kdaj dovoljenje vrniti se v sovjetsko Rusijo.

ČLANI LINČARSKETOLPE OPROŠČENI

CONCORD, N. C., 20. oktobra. — Razredna justica v North Carolini žanje sleherni dar lepe sadove. V procesu proti štirim uslužbencem gostonjske tekstilne tvornice, ki so odvedli in pretepli tri strokovne organizatorje, so bili vsi obtoženci oproščeni. Porotniki so se posvetovali le petinštrideset minut ter nato izjavili, da jih smatrajo za nedolžne.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

NOVI KRALJ
AFGANISTANA

Nadir Kan, novi afganistanski kralj, je velik prijatelj Anglije, in znani markij Crewe, prejšnji tajnik za Indijo, je objavil spomine nanj.

LONDON, Anglija, 20. oktobra. — Nadir Kan, novi kralj Afganistana, bo dober prijatelj Anglije, po mnenju markija iz Crewe, prejšnjega angleškega poslanika v Parizu ter celih pet let državnega tajnika za Indijo.

V Londonskem Timesu je napisal markij o Nadirju, da bo ojačil vezi med Afganistanom ter Indijo, posebno pa železniško komunikacijo med obema deželama. — Ohranil sem živahne spomine, — piše markij, — na njegovo osebno ocharljivost in na njegovo ponižnost in obnašanje, vsled katerega je odločil čast, katero mu je nameraval pokloniti Narodna zbornica.

Če se mo po posrečilo konsolidirati različne elemente v njegovi težavni deželi, sem prepričan, da bo vlada njegovega veličanstva in vlada Indije našli zelo lojalnega zaveznika in zelo izvrstnega sosedo.

Poročilo, katero je dobil afganistanski pobaščenec v Londonu, pravi, da bo večina uradnikov v Kabul ostala ter služila naprej kralju Nadirju. Glasi se, da namerava on sprejeti popustljivo politiko napram provinci Kohistan, iz katere je dobil emir Halilulah večino svojih pristašev.

ŠERIF SAM V JEČI

POCATELLO, Idaho, 20. oktobra. — Ker je dovolil zveznim jetnikom, katere je imel v oskrbi, da so lahko samovoljno zapustilo okrajno jetnišnico ter šli loviti ribe, je zvezni sodnik Cavanah obsodil Jamesa Fredericksona, šerifa iz Fremont okraja na tri mesece ječe in na \$500 globe radi omalovaževanja sodišča.

Frederickson je rekel, da je le nadaljeval običaj, ki je bil uveden že prej v upravi jetnišnice.

ARETACIJE
KOMUNISTOV
V FRANCII

Med aretiranimi se nahajajo tudi štirje poslanci, ki so obtoženi veleizdaje. — Povod aretacij so bile demonstracije dne 1. avgusta.

PARIZ, Francija, 20. oktobra. — Francoska vlada je izvedla proti francoski komunistični stranki udarec kot ga ne zaznamuje zgodovina vladne vojne proti francoskim komunistom v zadnjih par letih.

Pri različnih hišnih preiskavah in napadih je bilo aretiranih šestdeset komunistov in vsled tega znašajo zdaj število radikalcev, ki so zaprti, že več kot stošestdeset.

Med aretiranimi se nahajajo tudi komunistični poslanci Andrej Marty, Cashin, Doriot in Duclos. Duclosa so iskali policisti že par mesecev.

Vsi so obtoženi, da so se udeležili znane rdeče demonstracije dne 1. avgusta. To demonstracijo so smatrali nekateri radikali kot signal za upor, a upor je bil hitro zadušil vsled prizadevanja francoske policije.

KNJIŽNICAR GRAJA METODO CENZURE KNJIG

PITTSFIELD, Mass., 20. oktobra. — Dve resoluciji, ki obsojata sedanje metode cenzure knjig, sta bili sprejeti na konferenci kluba knjižničarjev v Massachusettsu.

Prva resolucija je zahtevala izpremembo obstoječe državne postave, ki bi določila, da je treba knjigo presoditi po njeni celokupni vsebini, ne pa po posameznih odstavkih.

Druga resolucija pa je odobrila akcijo senatorja Cuttinga iz New Mexica, ki je skuša odstraniti poglavje 305 v sedanji tarinji predloži, ki dovoljuje dejansko cenzuro importiranih knjig od strani carinskih uradnikov.

SESTANEK SVETOVNIH PRAVNIH PRVAKOV.

Slika je bila vzeta v Briarcliff Lodge, N. Y., ter kaže dr. Nicholasa M. Butlerja, predsednika Columbia vseučilišča in Carnegiejeve ustanove za mednarodni mir, ko go vori na konvenciji zaveda za mednarodno pravo.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	\$	Lir	Din.	\$	Lir
500	0.30	100	500	0.75	100
1,000	0.60	200	1,000	1.50	200
2,500	1.50	500	2,500	3.75	500
5,000	3.00	1,000	5,000	7.50	1,000
10,000	6.00	2,000	10,000	15.00	2,000

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim svetom v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedene, bodite v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej s nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEN DO TREN TEDNIB
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER SA
PRISTOJLINO 7%.

SAKSER STATE BANK

400 BROADWAY STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Borsley 0390

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inosemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$8.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov. Dopisi brez podpisa in osebni se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3875

RAZOROŽITVENA KONFERENCA

Sredi meseca januarja se bo začela v Londonu konferenca, koje namen bo omejiti oboroževanje na morju.

Konference se bo udeležilo pet velesil.

Japonska, Italija in Francija so sprejele angleško vabilo. Po obisku MacDonalda v Beli hiši ni bilo kaj drugega pričakovati.

Anglija in Amerika sta se že prej glede vsega sporazumeli.

Ko so velesile sprejele vabilo, so izjavile, da bodo z vsemi svojimi silami delovale za zmanjšanje vojnega brodogoja.

S tem je torej ustvarjen temelj za pogajanja v Londonu.

Tekom prihodnjih par mesecev bo pa treba še dosti resnega in temeljitih prizadevanj, da ne bo nameravane konference zastran pomanjkanja predpriprav dela usoda sestanka v Ženevi leta 1927, ki je imel isti namen.

Sporazum med Londonom in Washingtonom je dosežen.

Vladi sta se sporazumeli glede merila oziroma razmerja, ki naj bi vladalo med njunimi mornaricami, vprašanje pa nastane, če bodo tudi ostale vlade s tem razmerjem zadovoljne.

Prvo nasprotje se je že pojavilo in sicer glede popolne odprave submarinov.

To odpravo zahtevata Amerika in Velika Britanija, dočim sta Francija in Italija in celo Japonska odločno proti nji.

Italija in Francija smatrata submarin kot edino orožje za obrambo svojih dolgih obali proti velikim bojnim ladjam drugih narodov.

Velike bojne ladje stanejo veliko denarja, katerega pa Franciji in Italiji vedno manjka.

Nadalje se Italijani in Francozi ne morejo pobotati, da bi imeli na morju enako moč.

— Da, — pravijo Francozi, — o enaki moči na Sredozemskem morju bi se že dalo nekako govoriti, v splošnem pa potrebuje Francija dosti več bojnih ladij kot jih ima Italija, kajti Francija ima kolonije.

Razvešljivo je dejstvo, da se bodo tudi med Parizom in Rimom vršila pred konferenco enaka pogajanja kot so se vršila med Londonom in Washingtonom. Na ta način utegnejo priti do kakega sporazuma.

Če se to res zgodi, bi bila odstranjena največja ovira, in konferenca bi se res začela v ozračju dobre volje in medsebojnega sporazuma.

Kot kaže, se ne bodo posvetovali na Londonski konferenci izključno le glede križark, torej glede zadeve, ki je dovela do pogajanj med Združenimi državami in Anglijo.

Treba bo rešiti še celo vrsto drugih problemov.

Lotiti se teh problemov na pravilen način ter jih po možnosti rešiti, bo najvišja naloga konference.

Le na ta način bodo doseženi rezultati, po katerih človeštvo tako iskreno hrepeni.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki! — Naročajte ga!

POSVETITEV V DUHOVNICA

Slike o mašniškem posvečenju so jako redke. Ta je bila vzeta v Mexico City ter predstavlja nadško Pascuala Diaza, ko posveča mladega semenišnika v duhovniški stan.

BADEN-POWELL PROTI GO-TOVIM AMERIŠKIM FILMOM

LONDON, Anglija, 20. oktobra. — Lord Baden-Powell, ustanovitelj Boy Scout organizacije, je povedal večeraj 1500 šolskim otrokom, da ne bo trpel "umazanih ameriških filmov z neumnimi načrti".

BRIAND BAJE NI BOLAN

PARIZ, Francija, 20. oktobra. — Večera popoldne so oficijelno zanimali, da je ministrski predsednik Briand bolan in da bo v kratkem operiran. Tozadevno poročilo je bilo objavljeno brez vsakega prejšnjega potrdila v oficijelnih krogih. Zdravje ministrskega predsednika je izvrstno.

FRANCOSKA VLJUDNOST.

Zakaj ne štejejo Francozi od šestdeset do sto pet deset, ampak pravijo mesto septante soixante dix (šestdeset in deset), mesto huitante quatre vingts (štirikrat dvajset), mesto nonante quatre vingts dix (štirikrat dvajset in deset)? Na to vprašanje odgovarja pariški "Journal des Debats", po neki knjižici madame Gelie iz leta 1830 takole:

Francozi se izogibajo in ne rabijo septante, huitante in nonante samo iz vljudnostnih ozirov do ljudi, ki so v teh letih in jih nočejo spominjati bližine smrti, ki stoji v teh letih človeku blizu. To je nekako tako kakor v jeziki, ki sploh ne poznajo besede "smrt" in se izražajo o njej drugače.

Hebrejski jezik na pr. govori samo o tem, da človek zaspi s svojimi predniki in se zbere tam, kamor so odšli naši očete. Čim pa doseže človek sto let, je to število zanj jako častno. Francoz torej ne napravi nobenega jezikovnega ovinka, temveč pove naravnost, ker se mu vidi toliko let za človeka ne samo častno, ampak tudi slavno.

KOLIN GLAVNO SREDISCE FORDOVH EVROPSKIH TOVARN

KOOLIN, Nemčija, 20. oktobra. — Kolinska občinska uprava je sklenila s Ford Motor Company pogodbo, da bi glavni sedež Fordovih evropskih interesov v Kolinu. Tukaj bodo sezidali veliko Fordovo tovarno, ki bo načelovala celokupni Fordovi produkciji v Evropi. Po drugih Fordovih tovarnah v Evropi bodo le sestavljali in popravljali avtomobile.

V pričetku bo imela tovarna zaposlenih kakih tisoč delavcev, a polagoma bo dobilo več delavcev zaslužka.

Tovarna ne bo zakladala samo centralnega in vzhodnega dela Evrope, temveč tudi Holandsko, Belgijo in severno Francijo.

SOVEJTSKI LETALCI V OAKLANDU

OAKLAND, Cal., 20. oktobra. — Večera popoldne ob treh je dospel iz Vancouverja semkaj sovjetski aeroplan "Dežela sovjetrov", ki se nahaja na poletu iz Moskve v New York. Delegacije Rusov iz vseh delov Californije so dospele semkaj, da letalce pozdravijo. Nato so bili letalci povabljeni na banket v San Francisco.

POTREBUJEMO 30 MOŽ za delati 42" francoske doge. Imamo pogodbo za 3 milijone dog in jamčimo delo za 3 leta. — Vprašajte pri: Beechwood Band Mill Co., Cordele, Ga., ali Joe Herlevich, c/o Beechwood Band Mill Company, Rhine, Ga. (3x 19.21.22)

BOŽIČ V STARI DOMOVINI

Onim, ki so namenjeni potovati v stari kraj za Božič, poročamo, da priredimo zadnji izlet to leto na največjem in najhitrejšem parniku francoske parobrodne družbe —

ILE DE FRANCE BOŽIČNI IZLET — 6. decembra 1929

Kakor vedno, so nam tudi za ta izlet dodeljene najboljše kabine in kdor si želi zagotoviti dober prostor, naj se pravočasno prijavi in pošlje aro.

Za pojasnila glede potnih listov, Return Permitov i. t. d. pišite na domačo —

SAKSER STATE BANK

32 CORTLANDT STREET

NEW YORK, N. Y.

Ali je temeljito žvečanje potrebno?

Higijena je sistem zdravja koristnih zapovedi in prepovedi. Higijenski pouk je utemeljen poziv, da živis po dognanjih znanosti. O temeljitom prežvečenju jedi trde, da je neobhoden pogoj za življenje po zdravstvenih načelih. Otroke karaj, češ da jedo prenašlo, in kdo se izza mladih let ne spominja večnih opominov: Že spet prehitro je! Posebno aktualno je bilo vprašanje žvečenja za časa vojne. Za vzor je tedaj veljal Američan Horace Fletcher, ki je v devetdesetih letih minulega stoletja propagiral v svoji knjigi "Umetnost uživanja" intenzivno žvečenje in oslajenje (kot prvi del prebave). Pisec teh vrst je prišel na italijanski fronti nekoč mimo avstrijske baterije, ko je bil ravno premor med streljanjem. Topničarji so stali lepo v vrsti in so morali pod strogim nadzorstvom "fletcherit" suh kruh. Toda z obrazov sem jim čital, da bi se bili mogli, najrajši obrnili svoje topove proti Mr. Fletcheru.

A tudi se po vojni so hoteli dogmati, zakaj se dajo bolje prebaviti one jedi, ki so bile dobro prežvečene. Napravili so mnogoštevilne poskuse na živalih, pa tudi na ljudeh. Na univerzi v Kijevu sta se podvrgla dva mlada zdravnika zelo težavnim žvečilnim poskusom. Eden o njiju je šel celo tako daleč, da si je dal zobovje začasno umetno popraviti, tako da je bil prisiljen slabo žvečiti. Vsi poskusi so pokazali, da je dobro prežvečenje daleko boljše od površnega ker pride tako hrana zelo fina zdrobljena in s slino omočena v želodec.

Na vse to pa prihaja zdaj dr. Kerttu Seppä v "Skandinavskem Arhivu za fiziologijo" z dolgo, skoro sto strani obsegajočo in z vsemi potrebnimi argumenti podkrepnjeno razpravo s fiziološkega instituta helsingforske univerze, ki pravi, da se dosedanje nazore o žvečenju. Po njegovi inicijativi se je mnogo moških in žensk podvrglo raznim prehranjevalnim poskusom, ki so se vršili pred kar najstrožjim nadzorstvom. Poskuse so napravili z raznimi vrstami hraniv in sicer za slabo, navadno in dobro žvečenje. Dr. Seppä je že prej domneval da so se morale pri vseh prejšnjih poskusih utihotapiti neke nečistočosti; in zdaj se je v resnici izkazalo, da želodčni podaljšek (želodčno-črevesni kanal) enako popolno izsesa hranilva (od tega je namreč odvisna prebava), naj jih je že človek prežvečil izredno površno, normalno ali kar morda dobro. Le pri eni sami vrsti hraniv so opazili, da temeljito žvečenje znatno zviša resorpcijo (izsesanje), to je prekažena slanina.

Dr. Seppä, ki je po poklicu zobni zdravnik in mu torej ni moči očitati predsodkov, prihaja do zaključka, da intenzivnost žvečenja za stopnjo prebave že iz tega preprostega razloga vohče ne pride v poštev ali pa je v neznatni meri, ker je hrata, ki jo uživajo civilizirani narodi, že tako dobro predelana in pripravljena, da jo prebavilni sokki naglo načno. Vrh tega umejo prebavila svoje delovanje tako urediti, da jih pomanjkljivo žvečenje pri tem delu ne moti. Resorpcijo povečujoči efekt žvečenja, ki so ga ugotovili pri slanini, je izvirni odtod, ker je bila slanina zelo slabo pripravljena in prebavilni sokki niso mogli dovoljno obdelati slabo prežvečene hrane.

Dr. Seppä naglašja, da je izvedel

svoje poskuse na zdravih ljudeh in v razmeroma kratki poskusni dobi. Rezultati, ki jih je dosegel, pa ne izključujejo možnosti, da bi utegnili nedostavno žvečenje pri izvestnih bolnih izpremembah v delovanju želodčnega podaljška roditi poslabšanje izsesavanja in s tem kake bolezni. Zatorej bo še zmerom najboljše ravnanje se po načelu: Nikakega fanatičnega propovedovanja žvečenja, toda, zaradi varnosti, tudi ne prehlastnega požiranja!

DRAMA V BLAZNICI

V Kremsierski umobolnici se je odigrala pretekle dni strašna drama. Blaznica je prirejena za težke umobolnike, trpi pa, kakor vse podobne institucije tudi pri nas, na pomanjkanju prostora. Zato so začeli v zadnjem času prakticirati z novim razporejanjem bolnikov in so jih mesto posamič, zapirali po več skupaj v eno celico.

V neki celici so na ta način živeli tesno druga poleg druge štiri ženske. Prenajale so se dosti mirno, same (asih je med njimi izbruhnil prepri. Ko pa je pred kratkim stopila v celico strežnica, se je nudil njenim očem grozen prizor. 46-letna bolnica Antonija Vateula je ležala mrtva na tleh. In še v kakšnem stanju! Imela je strašne rane in praske. Oči so ji bile izdrite iz duplin v lobanji, leva roka je bila iztrgana iz telesa. Strežnica je takoj razumela, da je postala nesrečnica žrtev svojih besnih sosaalk. Uvedena je preiskava, ki naj pojasni, kako je prišlo do te nasilne smrti.

POZDRAVI IN ZAHVALE

Predno odpotujeva iz New Yorka s parnikom Ile de France, pozdraviva najinega sina in njegovo ženo ter njene stariše, najini dve hčeri in njih može in družine. Zahvaljujema se vsem tistim, ki so naju obiskali pred odhodom in bratu, ki je prišel na postajo. Pozdraviva vse prijatelje in znance.

Tvrdki Sakser State Bank pa se zahvaljujema za dobro in točno postrežbo, ker nama je vse tako lepo uredila.

Neža in John Cigolle,
na potu v Ljubljano.

Predno se podava na parnik Ile de France na potu v staro domovino, pozdraviva vse najine prijatelje kot John Ganterja in njegovo družino, John Gade in družino, Frank Turkana in družino, J. Kolec in Frank Opeka, vsi v Waukegan, Ill. Nadalje najine prijatelje v Little Falls, N. Y. ter se jima zahvaljujema za njih postrežbo in ker so naju spremili na postajo ter kličeva vsem: Na svidenje v Vrhniki!

Tvrdki Sakser State Bank se zahvaljujema za točno postrežbo ter jo vsem rojakom toplo priporočava.

Frank in Frances Teiban.

PRODAM HARMONIKO najnovejšega gracerskega izdelka, nemško oglašeno. Imam novo in rabljeno dvo in štirivrstno na izbero. Kdor rabi, naj se takoj oglasi, ker s ceno bo zadovoljen.

Louis Pellich,

1875 Madison St., Brooklyn, N. Y. (2x 19&21)

Peter Zgaga

Na Kitajskem se vrše vroči boji. Pet gospodarjev se poteza za prvenstvo. Drugega ne rečem kot — uboga Kitajska. Kajti srehermi je revež, ki ima pet gospodarjev.

Trocki se je usrdil in pravi, da noče v Rusijo, če ga direktno ne povabijo.

Možak je precej slaboten in slabega zdravlja.

Tudi če bi bil mlad in krepek, bi najbrž tega vabila nikdar ne ucaikal.

V družini bivšega kajzerja je zapel boben.

Njegovi sestri so prodali na dražbi vse, kar je imela.

Dvainšestdeset let je bila stara in se je zaljubila v trindvajsetletnega fanta ter se poročila z njim.

Fant je bil kmalu sit njenih cesarskih čarov in je začel hrepeneti po mamoru tega sveta.

Oguli jo je do skrajnosti, napravil nesteto dolgov na njeno ime, potem je pa šel, kamor sta ga mikala svoboda in srce.

Fant ni prav storil.

Toda skoro bi rekel, da je treba bolj zameriti kajzerjevi sestri kot pa njemu.

Meseca januarja bo v Londonu razorožitvena konferenca.

Pa nikar ne mislite, da ne bo meseca februarja na svetu več nobenega oboroženega mornarja.

V New Yorku so izsledili butlegersko družbo, ki je delovala v velikem obsegu.

Njeni člani so računali z milijoni ter zaslužili po stotisoče dolarjev na teden.

Kdo se je oddahnil?

Butlegarji so se oddahnil, ker so se iznebili velike konkurence.

Neka ugledna pisateljica pravi: — Moderna trinajstletna dekleta vedo več vse.

Jaz bom pa malo drugače zapisal: — Moderna dvanajstletna dekleta vedo več kot preveč.

Neki zdravnik zatrjuje, da srce sploh ne more biti bolno in da ni nikakega govora o kakih boleznih srca.

Možaku pritrdim. Kajti ni je večje laži, kot če užaljena mladenka piše svojemu bivšemu ljubimcu:

— Zdaj je pa vsega konec. Poslavljam se od tebe prijateljsko, častudi mi poka srce.

Storija o počenem in načetem srcu je flavza. Vzroke in posledice je treba drugje iskati, nikakor pa ne v srcu.

Neki morilec se je hotel po umoru usmrtiti, pa se mu ni popolnoma posrečilo.

Resno se je poškodoval, usmrtil se pa ni.

Obsojen je bil na smrt, toda bolnega človeka ne kaže vlačiti na električni stol.

To bi ne bilo človekoljubno.

Zato mu je dal sodnik dva mese odloga, da se bo pozdravil in počajal in šele nato zadostil pravici.

Vidite, to je človekoljubno.

— Na rokah te bom nosil, — je zatrjeval mladenič, ko je snubil kraljico svojega srca.

Ona je pa nekoliko pomislila in rekla:

— Ah, kaj bi se vsak dan mučil in prenašal stopetdeset funtov. Avtomobil mi kupi, pa bo.

Žena se je vrnila vsa vesela z veselic ter rekla svojemu možu:

— Nikar ne misli, da je vseh dni konec. Na veselici so me vsi moški, od prvega do zadnjega nazivali z gospodično.

Mož je nekoliko pomislil in odvrnil:

— To je verjetno. Saj si ne morejo niti domisljati, da bi bil na svetu kak možki, ki bi tebe vzel.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

IVAN PODRZAJ:

KAKO JE VRAG MOJCO VZEL

Simnova mati je bila že tretje leto vdova, dasi ji je bilo jedva dva in štirideset let. Sama še krepka in čedna, je pazila na hčer s strogo materjo, ki se ji ob spominu na mladost vzbujala kes nad prerano užito sladkostjo greha.

Hči Mojca, brhko in zdravo dekle, se je šolala nekaj let v samostanu, potem pa je morala domov, kajti pokojni Simnov oče ni bil navajen dejati nasvetov, temveč je kratkoma zahteval in ukazal, pa se je moralo zgoditi po njegovi volji. Marjana, svojo ženo, je imel iskreno rado po načinu ljudi, ki ne pokažejo svojega srca niti ko jim zavešča duša pod udarcem usode. Sicer pa je bil pravi Herodej — kakor ga je nazivala Marjana — ki mu ni bila preveč všeč ženina pooblast. Zato tudi njegov sklep, da mora Mojca takoj domov.

In res je bil skrajni čas. Mojco so bili že tako prevzeli samostanski zidovi, da si je že pripravila vse številno perilo, ki ga morajo imeti kandidatkinje za bodoče redovne matere. Denar, ki ga morajo vložiti in ki ga ne premore vsako še tako poklicano dekle, ji je obljubila mati brez vednosti očeta, ki bi bil dal pozidati rajši deset kapelic nji na ljubo, kakor pa da bi bil dal en sam dinar za izgubo svoje hčerke edinke. In ko je bil nekoč slučajno prestregel hčerino pismo s podpisom sestre Angelike — ime, ki si ga je izbrala Mojca kot bodoča nuna — je bilo konec njenega samostanskega domovanja.

Mojci se je tožilo dolgo po prepevanju latinskih psalmov, po čitanju svetniških življenjepisov, in po drugih samostanskih radostih. Življenja v sebi in izven sebe ni hotela poznati, molila je in prosila Boga, naj bi razsvetlil očeta in jo poslal nazaj tja, kjer edino se more zveličati njena duša. Ker ta milost je ni hotela priti, se je jela počasi ozirati po življenju, ki jo je zoper njeno voljo vabilo v svoj mavricasti vrtnec. Gledala je že precej široko ko se je nenadno zgodilo, da je umrla oče.

Sprva je pričakovala vdova, da bo morala omehčati hčerino voljo po samostanu s tožbami o osamelosti, ki jo čaka, če jo zapusti tudi ona, ko pa se Mojci le ni mudilo nikamor, je je začela pošiljati sanna, čes dolgo itak ne bo več živela, ko je ostala brez moža, za njo pa je bolje, da ne okusi prevar in tr-

pljenja posvetnega življenja, ki je ji bilo vedno tako tuje in odvratno. Mojca je premišljevala in odlašala, dokler ni odločila odločitve na jesen.

Kmalu po očetovi smrti je prišel namreč na počitnice Pečnikov Lovro, mlad učitelj v omejenem mestecu. Mojca ga je poznala še iz otroških let, ko sta si bila zares prava otroška prijatelja. Eno leto za njim so poslali tudi njo v mesto, kjer sta se oba pripravljala za leto toda težko učiteljsko službo. V mestu se nista mogla videti nikoli, kajti Mojca je bila na samostanskem učiteljsku z internatom. Na počitnicah sta se sicer videla in tudi govorila, toda Mojca si je bila po vzgledu svoje lepe učiteljice matere Serafine že izbrala ženina, ki ne vara in ne more varati navzlic mnogostvilnim ženskim dušam, ki so mu prisegle dosmrtno zvestobo. In tako bi se bilo zgodilo, da je bil oče malo manj trmast, mati pa malo bolj odločna. In če bi ne bilo Pečnikovega Lovreta!

Lepega večera v poznem avgustu sta sedeli mati in hči po večerji na vrtu za hišo. Mati, ki je bila nesla zjutraj po maši v župnišče nekaj denarja za misijone na Kitajskem, s prošnjo, da berejo misijonarji maše za pokojnega Andreja, je pričela govoriti o minljivosti vsega posvetnega in o sreči onih, ki so posvetili svoje življenje že v mladosti onostranski blaženosti. Mojca je poslušala, toda materine besede, govornice med neprestanim kesanjem nad izgubljenostjo mladostjo, niso dosegle njenega srca. In ko je mati omenila župnikovo veselje nad njenim sklepom, da pojde v samostan, je Mojca odvrnila: — Kje pa je rečeno, da se more človek zveličati samo v samostanu?

Mati se je začudila. Kaj takega še ni čula iz hčerinih ust. Mojca pa je nadaljevala:

— Da, mati. Sam Kristus je živel med svetom, pa je bil Bog! In apostoli so vsi svetniki, razen Judeža, ki bi se ne mogel zveličati v nobenem, še tako strogem samostanu.

— Dekle, dekle! Kar strah me je! se je odmaknila mati.

— Sicer pa moderni svetniki tudi niso živeli v samostanih! Ali naj vam povem življenje blažene Hortenzije iz Castellrossa, mislim, da se tako imenuje, ki je bila celo poročena in je imela dvoje otrok?

— Otrok, otrok, kaj pa misliš! je dejala prestrašeno mati.

— Kaj mislim? Mislim, da boste vi prav tako zveličani, če tudi niste šli v samostan.

— Dekle, jaz te ne razumem več. — Jaz pa dobro vas!

— Torej je res... Bog, ko bi te slišal pokojni oče!

— Prav bi mi dal. Zato me je poklical domov.

— Bog mu odpusti greh! je vzdihnila mati.

— Kakšen greh? Da je vas vzel? se je nasmehnila Mojca.

— Dekle, tako pa nikar ne govori! Mene je vzel pošteno in dober je bil.

— Zato sem vendar rekla!

— Kaj ti pade v glavo? Greh... da je mene vzel?... Dekle, dekle, s teboj ne bo nič!

— Nekaj bo že. Sicer pa nisem rekla tako, kakor se vam zdi. Saj vendar ni greh, če kdo vzame dekle za ženo. Na primer... mene...

— Sveti Alcij! je vstala mati.

— Kaj pa je mati? Ali sem rekla kaj slabega?

Mati je pomolčala, potem pa se je obrnila in zapetila:

— Tebe bo vrag vzel... če boš taka, je pristavila z nekejšim glasom in vzdihnila k Bogu.

— Mati, saj vem, da ne mislite zares, je dejala zamišljeno Mojca in se ozrla čez vrt proti gozdiču, ki ga je ločila od vrta visoka živa meja.

— Torej je res?... Vse bo res!... je izrekla mati svojo misel v zvezi z župnikovim svarilom pred Lovretom in hotela oditi.

— Kaj je res? Že prej ste rekli. Povejte mi, mati! je prosila Mojca in gledala skozi temo proti gozdiču.

— Ne skušaj me, dekle! Sama veš, kaj mislim. Samo to ti rečem: žalostna sem, ker nisem mislila kaj takega od tebe.

Mojca je stopila bliže:

— Mati, lepo vas prosim, da ne slišajo ljudje. Kaj neki bi si mislili o meni, če bi vedeli, da imate za takšno, kakršna nisem.

— Kaj ljudje? Bog, Bog! Molila bom zate je dejala mati z žalostnim glasom. Šla proti hiši in mislila: če ni že prepozno... Bog mi odpusti, njo pa privedi na pravo pot...

Mojca je gledala za materjo in čudno ji je bilo pri srcu. Bolelo jo je, da je morala mati izvedeti po tujih ljudih resnico, ki bi ji itak ne mogla več dolgo prikriti.

— Pa spat pojdi! je zaklicala mati iz veže in šla po stopnicah gori v svojo izbo.

Par minut in lesa pred gozdičem je boječe zaskrnila.

— Mo! Bog! je vzdihnila Mojca, ne da bi se bila prestopila.

— Mojca! je zašepetal glas na vrtu.

Ni se premaknila, niti ozrla.

— Mo! Mo! se je je dotaknilo dvoje rok.

Ostala je mirna.

Mojica mo! je dejala.

In dvoje rok jo je objelo. Tesno in krepko.

Kakor v omotici je stopala tesno ob njem proti hiši. V glavi se ji je vrtelo in po vsem životu je čutila mrz in vročino obenem. Imela je zaprte oči, pa je videla jasno in razločno podoba vraga, ki se je s svojo strašno glavo zaril v prepada pred nogami Matere božje na glavnem altarju samostanske cerkve. Slišala je prekipevajoče vzdihne: — Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

— Mo! Mo! Mo! srce pa ji je bilo v odmevu materinih besed: — vrag vzel... vrag vzel...

H.H.

Benghasi v ramadhanu.

Stopili smo na afriška tla — mnogi med nami prvič. In niso bili redki, ki so kakor duševno odsonni romali skozi mesto, skozi bele naselbine, ki jo obdajajo na vzhodnem koncu najprej dune, potem pa nekakšne lagune. Prijetno iznenadi popotnika gaj datljevih palm, ki stoji sredi oaze.

Kratke sprehod po afriškem pesku docela preobrazila človeku. Vzame mu evropske misli in kriterije ter ga napravi za Afričana. Zakaj resnica je, da mora biti sam puščava, kdor hoče zapopasti puščavo. Treba je postati Arabec in musliman. Šele potem je mogoče razumeti sinove te zemlje. Odpor, nezaupljivost in odklon afriških domačinov postane potem nekaj samo ob sebi umevnega.

S sličnimi in podobnimi mislimi smo se vrnili v mesto in zdelo se nam je, da smo se nekoliko približali tej zemlji. Prebivališča ljudi se nam zdaj niso videla nič več tuja, kockaste, pobejene hiše s štirikotnimi dvorišči in z loki nad vrati so postale prijaznejše. Da, niti kulturni znak roke fatme, ki izvirajo iz Mohamedovih časov, se nam ni zdel kaj posebnega. To znanje je staro in prastaro, pravijo, da se nahaja celo na punskih spomenikih.

Hodnik souka (kraja, kjer so prodajalne in tržnice), je ves pokrit. In vse postane tukaj namah resno: blago, ki je napredaj, možje, ki ga ponujajo v nakup, in celo kupci, ki si ga ogledujejo, a čisto ničesar ne kupijo. Slednjič stopi potnik celo v džamijo, potem seveda, ko si je temeljito ogledal minaret od zunaj.

Benghasi in z njim pol sveta od Kitajske do Maroka ima sedaj post od rane zore do večernega mraka. Post traja mesec dni, zakaj čas ramadhana je. Ustanovil ga je sam Mohamed I. 623. Postavil ga je vernikom v premislek in poduhovljenje ter v izogib mesenosti. Že misel sama na sebi veva spoštovanje pred ustanovo, zakaj muslimanci se postijo v Indiji, Perziji, Arabiji, v Egiptu in Libiji — njih vera sega do zapadnega roba dežel Atlas.

250 milijonov prebivalcev starega sveta praznuje ramadhan, 250 milijonov duš se pokori volji božji (zakaj islam pomeni dobesedno: pokorščina volji božji) in molli po petkrat dnevno, tako, da je versko stanje edina vsebina človekovega dne. 250 milijonov jih je, ki ne popuste korana, ne dvomijo nad njim in se zavežajo, da zakoni islama ne poznajo privilegijev in kast, da se pred obličjem preroka vsi muslimani enaki, nepotrebni posredovanja cerkve in svetščik, ker je v nekem oziru lahko vsakdo sam svoj svečenik in prerok ter lahko doseže zvezo z Bogom kakor apostol muslimanske vere.

Koran je pisan v arabščini in predpisuje svojim vernikom skupne molitve, ima skupnega preroka Mohameda in ustvarja s tem nerazdružljivo enoto, ki daje muslimanom skoro značaj naroda vernikov. Vse drugo — politika in narodnost — ostane pri tem lahko odstrani. Zakaj vsak državljani te verske nacije se čuti tesno zvezanega s prvotnim središčem, ki izvira iz muslimanstva. Romanje v Mekko, versko metropolo islama, je samo zaključni člen v verigi vzrokov, ki potrjuje enovitost in solidarnost vseh muslimanov. In glejte: 250 milijonov duš molli po petkrat dnevno in obrača svoje obličje proti Mekki.

Muslimani imajo poleg korana še drugo knjigo, ki se nanjo opira religija. To je zbirka "avtentičnih tradicij", ki obsega kot tradicijonalen zakon sporočila, pripovedke in pojasnila o preroku, opisuje njegove navade in hrani izreke, ki jih zgodovina pripisuje njemu. Zbirka nosi naslov Sunnah, kar pomeni nekako pot, življenje.

V Benghasiju nam je kaj prijetno. Naš vodnik je izboren tolmač in poznavalec razmer. Ima stajne stike s predstavniki oblasti in to nam odpira vrata povsod. Guvernement pa je ponosen, da nam lahko pokaže, kako postopa Italija v svojih kolonijah. O Tripolisu bomo govorili pozneje.

Naj omenim znamenitost, ki ji velja posvetiti svojo pozornost; muzej v Benghasiju. Polotok Barka, ki se še danes, kakor nekoč, imenuje po Kyreni Kyrenajka (Cirenajka), leži na oazmju nekdanje velike grške kolonije. Tu je bilo nekoč pet mest: Pentapolis (v nasprotju s Tripolisom), Kyrene, Apollonija, Ptolemais, Arsinoe (Teukira) in Berenike. Poznavalec svetega pisma je Cirenja (Kyrene) gotovo v spominu. Tu je bil doma Simon, mož, ki je pomagal Jezusu nesti križ.

Vs ti kraji so v razvalinah in več ali manj pozabljeni. Samo v Cireni so začeli starinoslovci raziskovati preteklost. V Evropi pa je Kyrena znana kvečjemu po čudoviti kyrenski Veneri, ki je original je v Rimu. Tukaj, v njeni prvotni domovini obdružuje tuje samo njen odlitek.

Muzej je zelo svetel. Afriška luč ga napolnjuje, sonce, osvetljuje vaze in kipe. Vse, kar vidimo, je vplivano najbolj po egiptanski umetnosti, manj po bizantiski in grški. Lepa je statua Izide, ki je nekam temna, materinska in skrivnostna. Zanimive so gracije, ki so zastopane trikrat, vsakokrat drugače lepe do pretresljivosti. Ob tej lepoti razumem, da se človek lahko razjoče, kajti dekliska telesa so vitka in polna in se zlivajo v kontrah in ne stoji, marveč se gibljejo in plavajo ter napravljajo vtis, kakor da so že od nekdaj tukaj. Prvič v svojem življenju stojim skrušen pred grško umetnostjo, ki noče biti nič drugega nego lepa. Trikrat sem šel gledat to skupino, da se mi je neminljivo vtisnila v spomin.

Dnevi, ki smo jih preživeli v Benghasiju, so bili zanimivi tudi po drugih zunanjih doživljajih. Prvič je prišel v posete član vlade, menda guverner Libije ali njegov namestnik. Bilo je zelo pompozno. Ves Benghasi je bilo pokonci, čete so defilirale, toda nepozaben nam ostane tudi sprevod domačinov s pestrimi prapori in v spremstvu bobnov. Prišel je kadi iz Benghasija, mož z obrazom duhovnika iz starega te-

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj vam je naročina posla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledenjih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushlin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, John Germ.
Frank Janesch, A. Saftić.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA

Indianapolis, Louis Barlich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blish, J. Bevič.
Mrs. F. Laurich
Cicero, J. Fabian.
De Pue, Andrew Spillar.
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich.
J. Zaletel, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spelich.
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborici.
Summit, J. Horvath.
Waukegan, Frank Petkoyšek in Jože Zelenc.

KANSAS

Girard, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Žagar.

MARYLAND

Steyer, J. Černe.
Kittimiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, J. Barlich, Ant. Janežič
MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouže, A. Parnan, Frank Pucelj.
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula.
Eveleth, Louis Gouže.
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše.

Skrivnost sestre Marlen.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Nato pa je pritrjevalno sklonil glavo. Bil je vesel, če je mogel izpolniti Katji kako željo, ker je videl v svoji notranjosti, da bo moral ostati še dosti dolžan. Ona pa seveda ni pogrešala tega, ker mu ni mogla sama dosti dati.

— Dobro, Katja, sestavila bova potovalno ruto.

Katja se je takoj lotila priprave za potovanje. Bila je skrajno dobre volje, ker bo mogla ubežati hamburškemu dolgočasju. Zdelo se ji je tudi, da bo pridobila, kakor hitro bo prišla iz neposredne bližine Marlene. Nobena nesreča pa se ni zdelala Katji, če se bo morala za dalj časa ločiti od svojega moža. Nasprotno, ta zakon ji je pričel postajati že dolgočasen in mislila je z veseljem na to, da bo lahko preživela par tednov v kakem kopalšču kot "slamnata vdova".

Katja je bila zaenkrat zopet zadostno zaposlena ter je komaj pričakovala časa, dokler bi se Harald ne ločil od svojih poslov.

Odpotovanje je bilo določeno na dan 20. septembra in Harald se je nameraval vrniti sredi oktobra, dočim naj bi Katja ostala do decembra v kakem elegantnem zimskem kopalšču. Ni se še odločila, v katerem. To se bo pokazalo šele tekom potovanja.

Marlen je rekla Haraldu, da bo tekom odsotnosti Katje zopet obnovila svoje delovanje v kontorju. Harald pa ji ni ugovarjal, kajti vedel je iz lastne izkušnje, da je delo najboljši lek za vse bolečine.

Najpozneje januarja je sklenil Harald vrniti se s Katjo v Kota Rato.

Božične praznike sta hotela preživeti še v Nemčiji. On ni hotel zopet vprašati Marlene, če hoče oditi na Sumatro, kajti vedel je, da ji bo s tem zadal nove bolečine. Sam je vendar čutil, kako težko mu je bilo prikrivati lastno ljubezen.

Globoko razočaranje se ga je lotilo, ko je mislil na svoje bodoče življenje. Zakon s Katjo bo temeljil vedno le na zunanostih ter bo tudi neskončna veriga kompromisov. Moral je nositi naprej breme, katero si je prostovoljno naložil. In Marlen?

Misel nanjo in na to, kar mora trpeti, je postala tako mučna zanj, da je našel utehe v tem, če odide za par tednov iz Hamburga. Upal je, da se bo vrnil dosti bolj pomirjen in da bo lahko stopil Marleni nasproti povsem mirno in pokojno.

Marlen ni niti trenuti s trepalnicami, ko je slišala o potovalnih načrtih mladega para. V njenem srcu po je gorela žalost, da bodo meseci, katere je hotel Harald preživeti doma, potrošeni s potovanjem. Čeprav pa se je obnašala zelo pogumno ter se celo smejala, je Harald vendar vedel, kako izgleda v njej. Premagal pa se je, kajti tudi on je moral vseliti skoro sleherni dan prav silna junaštva.

Priprave za potovanje so bile hitro gotove in tudi določeni dan je napočil precej naglo.

Katja se je poslovala hitro in brezbržno od Marlene. Ločitev med Marleno in Haraldom pa je bila pravo mojstrsko delo umetnosti prikrivanja. Zrla sta si smehljaje v oči, se smehljala ter rekla: — Na svidenje!

Marlen je bil mirnejša kot pa Harald. Ona je mislila, da bo sama trpela pod to ločitvijo. Nikake slutnje pa ni imela, kako draga je postala Haraldu. Harald pa je držal besedo, katero je dal samemu sebi. Z nobeno besedico ni izdal čustev, ki so ga navdajala.

Marlen je sicer vedela, da Harald ne ljubi svoje žene in da njenega zakon nesrečen, a nikdar ni mogla slutiti, da velja njegova ljubezen njej. Sedaj pa sta se ločila začasno le za par tednov in to bo predokus gorja, ki jo bo zadelo, ko bo prišla resnica za ločitev za leta in leta. Čeprav je sklenil Harald pozneje popolnoma preseliti se v Hamburg ter je že izpopolnil svoje tozadevne načrte, bo poteklo vendar par let, predno bo mogoče urediti vse. Toliko časa pa bo moral ostati še na Sumatri. Za ljubice srce se je zdel ta čas predolg, posebno, ker ni vodil nikak mostič preko.

*

Harald je pokazal Katji vse, kar je hotela videti. Potovala sta preko Berlina v Monakovo. Iz Monakova je vodila pot v Švico in od tam v gornjo Italijo. Iz Italije sa prišla končno v Meran.

Kjer je Katji ugajalo, sta ostala po par dni. Ko sta dospela v Meran, je rekel Harald svoji ženi, da je njegov čas precej potekel. On se mora v par dnevih vrniti v Hamburg in ona se mora odločiti, kje namerava ostati dalj časa.

V Meranu je vladalo živahno življenje in to je napotilo Katjo, da bo ostala tukaj. V prvovrznem hotelu, kjer sta se nastanila, sta se seznanila z zanimivi ljudmi in Harald je hotel preskrbeti Katji toliko znancev kot jih je le želela. Kmalu se je seznanila Katja s par družinami ter bila tudi obdana od celega kroga čestilcev, kar je bilo zanj še večjega pomena.

Harald je lahko odpotoval nazaj v Hamburg s pomirjeno zavestjo, da se ne bo Katja tukaj dolgočasila. Par starejših dam med novimi znanci je zajamčilo Haraldu, da ne bo ostala Katja brez varstva. Prav nič novega ni bilo seveda zanj, da je pričela Katja že v njegovi navzočnosti koketirati s par moškimi. Postal pa je tako brezbržen, da ga ni mogla ta misel niti vznemiriti.

Po precej brezbržnem slovesu sta se ločila oba zakonska. Katja je bila v spremstvu par gospodov in dam na kolodvoru ter mu prešerno mahala v slovo. Čutila se je kot šolarica, ki ima zopet počitnice ter ni več pod nadzorstvom strogega učitelja, čeprav je pokazal Harald v resnici več miline kot pa strogosti.

Z resnimi, sanjavi očmi je zrl Harald nazaj na svojo ženo, ko se je pričel vlak pomikati naprej. Velika bolečina ga je prevzela ob misli, da je uničil svojo življensko srečo s poroko s Katjo. Ona bi bila z vsakim drugim moškim prav tako zadovoljna in nezadovoljna kot z njim. Jezilo pa ga je, da se pustil ujeti od te ženske. Prav nič bi mu ne mogla biti in bi tudi nikdar ne postala, če bi ne ljubil Marlene. Čim dalje pa se je oddaljil s Katjo, tem večje je postajalo kopnenje po Marleni.

Jutri jo bo zopet videl. Ta misel ga je preplavila kot gorak val. Ob istem času pa je moral misliti tudi na to, da ga čakajo dolgi tedni ločitve po tem svidenju. Kako naj prenese ta leta proč od nje, z mučno zavestjo, da bo tudi ona ves ta čas mislila nanj.

Ko pa bodo končno potekla leta, bo postal on siten, godrnjav človek, in tudi Marlena bo usahnila, kot cvetka v senci, kateri manjka svetlobe in gorkote. Njene oči bodo izgubile blesk in njena solnčna hrabrost se bo umaknila trpki resignaciji.

Vse to pa je prišlo raditega, ker se je predčasno poročil z žensko kot Katjo, ker ni hotel verovati, da obstaja sploh prava, globoka ljubezen. Vroča, globoka bolečina je gorela v njegovi duši in sedaj je komaj čakal, da bo stal zopet nasproti Marleni ter se prepričal, da ni mogla vzeti ta kratka ločitev ničesar njenega posebnega čara!

Marlen! Marlen!

Njegovo srce je kričalo po njej v mučnem hrepenenju. Konečno je dospel v Hamburg. Ni sporočil svojega prihoda. Hotel je presenetiti Marleno s svojim prihodom, da mu vsaj nekaj izda. Dognal je, da se zna tako dobro obvladati, kot on sam.

Rekel pa si je, da je on še vedno na boljšem kot pa Marlen, ker on vsaj ve, da velja njena ljubezen njemu. Ona pa ni vedela ničesar o njegovi ljubezni.

Ko si je vse to pojasnil, je dozorel v njen sklep!

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLAŠE SO ZMERNE

Predno bo šel v Kota Račo, bo Marlen izvedela od njega, da jo on ljubi. Marlen naj izve za to v zadnji uri pred odpotovanjem, — da ne bo gahnjena vsled tega v posebne duševne boje.

Ta sklep ga je polnil s posebnim veseljem. Zakaj naj bi ji to odrekel? Če bosta nato ločena za več let, ne bo treba nikake mučne samovlade in oba bosta lahko skupno mislila na otožni resignaciji.

Da, Marlen naj izve v zadnji uri!

Zvečer, krog osmih je dospel v Hamburg ter se takoj odpeljal domov v izvoščku. Priljago je pustil na kolodvoru. Odslovil je voznika že poprej ter odkorakal proti vrtnim vratom, katera je odprl s svojim ključem.

Previdno je šel skozi vrata do hiše. Iz veže je videl svetilkati luč ter stopil na teraso. Od tod je bilo mogoče videti skozi okno v stanovanjsko sobo.

Tam je sedela Marlen. — za okroglo mizo in pod zasenčeno lučjo. Pred seboj je imela knjigo.

Ni čitala v knjigi. Podprla je svojo brado ter zrla zamišljena predse.

Ali je mislila nanj?

Njegove oči s ose vsesole v to ljubko sliko. Užival je ta čas, kot nekaj posebnega in prelestnega.

Ali je čutila Marlen njegove poglede? Ali je slutila bližino moža, kateremu je pripadalo vse njeno srce? Vzdavala se je, prisluškvala ven ter pritisnila roki na srce, kot da ga hoče s tem pomiriti. Nato pa se je zopet stresla, kot nevoljna nad samo seboj ter skušala čitati v knjigi.

Previdno in počasi je zapustil Harald svoje mesto opazovalca ter odšel noter skozi portal. Par trenutkov pozneje je stopil v sobo.

Preplašena se je Marlen vzdavala.

— Harald!

V tej eni besedi pe tičala velika radost.

Stopil je bližje ter jo prijel za desnico.

— Tukaj sem zopet, Marlen!

Njena roka se je tresla v njegovi, a vendar se je premagala ter se pričela pogumno smehljati.

— Nekoliko si me preplašil, čeprav mi je bilo tako, kot da boš prišel danes! Zakaj nisi sporočil svojega prihoda? — je rekla s pridržanim razburjenjem.

(Dalje prihodnjik.)

KAKO SI ZDRAVLJO ESKIMI ZOBOL

Dokler so živeli Eskimi po primitivnem načinu svojih prednikov, so se lahko pobahali, da imajo med vsemi človeškimi plemeni najlepše in najbolj zdrave zobe. Dr. Waugh z Columbia univerze pa poroča, da je tudi tukaj civilizacija vplivala škodljivo. Z zobol spada med najčesča zla, ki napadajo prebivalce ledenih ozemlj na severu. Od kar so Eskimi zapustili svoje nekdajnje življenske navade in se pričeli preživljati s hrano, ki vsebuje mnogo sladkorja in škroba — prej so jedli najrajše surovo meso — jih nadleguje vse mogoče zobne bolezni. Najslabše pa je to, da za tiste kraje ni govora o kakšni zdravniški pomoči. Eskimi se torej zobne nadloge upravičeno boje kakor vrag križa.

Zanimivo zgodbo nam pripoveduje o tem neki ameriški zdravnik, ki je bil obiskal njihove naselbine. "Nekega dne," piše, "sem izvekel poglavarju eskimskega rodu gnill zob. Vsi njegovi podaniki so bili navzoči in že pogled na klešč jih je napolnil s takšno grozo, da so začeli na glas stokati in tarcati. Toda operacija se je izvršila tako lahko, da celo pacienti ni mogli potlačiti kretnje vselega presenečenja, ko je ugledal izdrti zob. Druga dne me je posetil kup Eskimov, ki so izražali z nedvoumnimi kretnjami željo, da bi jim izdrti zob. Kako sem se pa začudil, ko sem ugotovil, da so jim ti kar se da lepi in zdravi! Tolmači, ki sem ga poklical, mi je pojasnil, da bi si dali izdrti rajši zdrave zobe, nego da bi živeli v večnem strahu pred morebitnim bodočim zobobolom!"

NAJVEČJI ANGLEŠKI ZRAKOPLOV NA POSKUSNI VOŽNJI

7. oktobra se je dvignil na prvo poskusno vožnjo pravkar dovršeni angleški zrakoplov R-101 in sicer na cardigtonskem letališču.

Radovednega občinstva je bilo toliko, da je dala policija poseben prostor za več nego 3000 vozil.

BREZPLAČNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žele naučiti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglasite se za pojasnila v ljudski šoli št. 27, East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12., soba št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 3. do 5., soba 413.

VELIK ZEMLJEVID JE POTREBN V VSAKEM DOMU

Ednote veliki zemljevidi zadostajo dnevnim potrebam. Če se morate posluževati atlasa, morate listati po njem in predno najdete, kar iščete, mine ponavadi dosti časa. Pred STENSKIM ZEMLJEVIDOM se ne lahko zbere cela družina in lahko razpravljajo o dnevnih vprašanjih. Na ZEMLJEVIDU lahko natančno ugotovite, kje se je zgodila kakšna nesreča, kje je porušil tornado, kam je došel letalec itd. Tudi otroci potrebujejo ZEMLJEVID, ko se učijo zemljepisja.

Naš STENSKI ZEMLJEVID je pravzaprav skupina zemljevidov. Ima šest strani, ki vsebujejo približno 6000 kvadratnih inčev. Dolg je 24 inčev, širok pa 25 inčev.

Dostikrat ste že čitali v časopisih ali knjigah o kraljih, ki vam niso bili znani. Vaše zanimanje bi bilo dosti večje, če bi vedeli, kje so nahajali. Z našim ZEMLJEVIDOM je na tej potrebi ugodno.

V TEJ SKUPINI ZEMLJEVIDOV SO:

Veliki in kraški zemljevid celega sveta in vseh kontinentov, tiskan v petih barvah.

Velik zemljevid Združenih držav, na katerem so vse železnice in ceste.

Nov zemljevid za paketno pošto in Vodnik po Združenih državah.

Zemljevidi Pacifičnega oceana, otočja in ameriške lastnine.

Opis dežel, mest, otokov, rek itd.

27 ZEMLJEVIDOV V STENSKEM ZEMLJEVIDU

Ne očitajte se na to, če že imate zemljevid ali atlant, ta STENSKI ZEMLJEVID bo za vas velikega vrednosti. Na ga boste se lahko imeli, ga ne boste dali niti za pet dolarjev.

NAROČITE GA PRI:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 West 18th Street, New York

Kretanje Parnikov Shipping News

23. oktobra: Aquitania, Cherbourg, Bremen, Dresden, Cherbourg, Bremen, Resolute, Cherbourg, Hamburg

24. oktobra: Bremen, Cherbourg, Bremen

25. oktobra: Majestic, Cherbourg, Arabic, Cherbourg, Antwerpen, Augustus, Napoli, Genova

26. avgusta: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen, America, Cherbourg, Bremen

30. oktobra: Berengaria, Cherbourg, President Harding, Cherbourg, Bremen, Reliance, Cherbourg, Hamburg

31. oktobra: München, Cherbourg, Bremen

1. novembra: Vulkan, Trst, Olympic, Cherbourg, Lapland, Cherbourg, Antwerpen, Minnesota, Plymouth, Boulogne sur Mer

2. novembra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg, Leviathan, Cherbourg, Bremen, New Amsterdam, Boulogne, Sur Mer, Rotterdam

5. novembra: Thuringia, Hamburg

6. novembra: Mauritanien, Cherbourg, Karlsruhe, Bremen, President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

7. novembra: De Grasse, Havre

8. novembra: Ile de France, Havre, Homeric, Cherbourg, Antwerpen

9. novembra: St. Louis, Cherbourg, Hamburg, Republic, Cherbourg, Bremen, Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam, Conte Biancamano, Napoli, Genova

13. novembra: Aquitania, Cherbourg, Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen, George Washington, Cherbourg, Bremen, Roma, Napoli, Genova

14. novembra: Bremen, Cherbourg, Bremen

15. novembra: Majestic, Cherbourg

BANOVČEVI KONCERTI.

27. oktobra: Cleveland, Ohio, (Collinwood).

2. novembra: Girard, Ohio.

3. novembra: Lorain, Ohio.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na sledeči naslov:

BANOVEC SVETOZAR, operni pevec, 442 National Ave., Milwaukee, Wis.

16. novembra: Bergenland, Cherbourg, Anawerpen, Minnekahda, Plymouth, Boulogne, Sur Mer, New York, Cherbourg, Hamburg

18. novembra: Satornia, Trst, Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

20. novembra: Berengaria, Cherbourg, Leviathan, Cherbourg, Bremen

21. novembra: Rochembeau, Havre, Dresden, Cherbourg, Bremen

22. novembra: Olympic, Cherbourg, Arabic, Cherbourg, Antwerpen, France, Havre

23. novembra: Côte Grande, Napoli, Genova, Deutschland, Cherbourg, Hamburg

27. novembra: Mauritanien, Cherbourg, President Harding, Cherbourg, Bremen

28. novembra: München, Boulogne sur Mer, Bremen

29. novembra: Homeric, Cherbourg, Lapland, Cherbourg, Antwerpen, Minnesota, Plymouth, Boulogne sur Mer

30. novembra: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

Jesenski izlet, — okt. 18. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih garnitih: ILE DE FRANCE 8. nov.; 6. dec. (10 P. M.) (10 P. M.)

FRANCE 22. Nov.; 12. decembra (10 P. M.) (6 P. M.)

PARIS 24. januarja. (5 P. M.) Najkrajša pot po šlesenski. Vsa 6 je v posebni kabini s vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavnostna francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

19 STATE STREET, NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je počen o potnih listih, priljaji in drugih stvarih. Vsled naše dolgoletne izkušnje vam mi zamormo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno je prvovrstne broz-parnike.

Tudi nedržavljeni zamormo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in tisti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak preslece osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameranim odpotovanjem in on, ki potuje preko New Yorka, je najbolje, da v prošnji označijo, naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljenske postavbe, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni višje se izdajajo samo onim prosilcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariši ameriških državljanov, možje ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili, žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa se opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki se bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na pogovorno in zanesljivo

SAKSER STATE BANK, 82 CORTLANDT STREET, NEW YORK